

## Een federale kieskring?

*Knack*, 14-02-2007

samengesteld joel de ceulaer;

### **Stefaan Walgrave (Paviagroep): JA**

'Het kan niet dat ministers die het volledige land besturen maar door een gedeelte van de kiezers kunnen worden gestraft of beloond', zegt politicoloog Stefaan Walgrave namens de zogenaamde Paviagroep, een academische denktank die deze week zijn voorstel presenteert.

'In ons voorstel zouden 15 van de 150 Kamerleden verkozen worden in een federale kieskring. We gaan ervan uit dat alle kopstukken het aan zichzelf verplicht zullen zijn om op die lijst te gaan staan, zodat daar de strijd der titanen zal worden uitgevochten. We zouden dan voortaan drie stemmen uitbrengen bij de federale verkiezingen: voor de Senaat, als die nog bestaat, voor de huidige provinciale kieskring en voor de federale kieskring.

Van alle politici die we hebben gesproken tijdens onze voorbereidingen, waren er opvallend veel die ons voorstel in principe genegen waren. Maar ze zegden er bijna allemaal meteen bij dat het indruist tegen de tijdgeest en dus weinig kans maakt. Omdat de centrifugale krachten in dit land sterk zijn. En dat is net het uitgangspunt: wij stellen vast dat de Belgische federatie meer bindende elementen nodig heeft, niet omdat we verliefd zijn op België?, maar omdat de federatie beter kan en moet werken.

Wij hebben drie argumenten. Ten eerste het probleem van de legitimiteit: het kan niet dat ministers die het volledige land besturen maar door een gedeelte van de kiezers kunnen worden gestraft of beloond; in geen enkel ander federaal land is dat het geval. Ten tweede de effectiviteit: de huidige toestand leidt ertoe dat politici straffe uitspraken kunnen doen voor hun eigen taalgroep, ze worden als het ware institutioneel verplicht om mee te stappen in een polariserende logica, met alle blokkades in de besluitvorming van dien. Ten slotte denken wij ook dat de kwaliteit van het beleid zal toenemen als politici verplicht worden om rekening te houden met wat er leeft aan beide kanten van de taalgrens.

Dat separatistische Vlaams-nationalisten tegen de invoering van een federale kieskring zijn, lijkt mij logisch. Hun uitgangspunt is tegengesteld aan dat van ons. Zij zullen zeggen dat het Belgische niveau niet goed functioneert en dus maar beter wordt afgeschaft. Wij zeggen dat het Belgische niveau niet goed functioneert en dus moet worden bijgestuurd. Een federale kieskring kan daartoe bijdragen.'

## **Bart De Wever (N-V-A): NEE**

'De Paviagroep verwacht oorzaak en gevolg', zegt N-VA-voorzitter Bart De Wever. 'Dat de nationale partijen uiteengevallen zijn, heeft niet geleid tot de verdeling van België. Het is net omgekeerd: de ontrafeling van België heeft geleid tot de splitsing van alle politieke partijen.'

'Het zijn toch alleen maar academici die zoiets kunnen verzinnen. En dan nog vooral politicologen, want volgens mij zit er in de Paviagroep geen enkele historicus. België is op dit moment geen democratie meer, maar de optelsom van twee democratieën, met elk haar eigen taal, media, politieke partijen, publieke opinie, sociaaleconomische realiteit, enzovoort. In de loop van de geschiedenis zijn alle socialiserende banden tussen die twee gemeenschappen doorgeknipt. En dat kun je nu niet even oplossen door een federale kieskring in te voeren.'

De Paviagroep verwacht oorzaak en gevolg. Dat de nationale partijen uiteengevallen zijn, heeft niet geleid tot de verdeling van België. Het is net omgekeerd: de ontrafeling van België heeft geleid tot de splitsing van alle politieke partijen. Partijen hebben zich overigens niet voor de lol opgesplitst, dat was telkens een bijzonder pijnlijk proces. De oorspronkelijke agenda van de Vlaamse beweging, met onder meer Hendrik Conscience, bevatte niet de wens of ambitie om een eigen natiestaat te stichten. Men onderschreef het Belgisch project, maar streefde naar een correctie van de puur Latijnse definitie ervan. Het francofone establishment ging op dat streven echter niet of veel te laat in, waardoor de Vlaamse beweging radicaliseerde. Sinds het begin van de 20e eeuw streeft een deel ervan naar een eigen natiestaat. Omdat het namelijk steeds duidelijker werd en wordt dat een Belgische samenleving eigenlijk niet bestaat. Het is een gevolg daarvan dat politici zijn teruggevallen op hun eigen taalgroep, hun eigen volk.

Wie vandaag, met de invoering van een federale kieskring, toch de illusie wil creëren dat er zoiets bestaat als een Belgische samenleving, verkoopt onzin. Maar ik ben helemaal niet bang voor de invoering ervan. Een federale kieskring zal het historische proces alleen maar bevestigen: Franstalige partijen zullen in Vlaanderen bijna geen stemmen behalen, en omgekeerd. Het streven naar meer België zal paradoxaal genoeg bewijzen dat het land niet meer bestaat.'